

Som man ser, har Tyskland haft 500 Døde, 700 Saa-rede og 900 Invalider flere end Frankrig. Hvordan i al Verden kan noget Menneske faa sig selv til at skrive sligt ned? Og hvis disse Tab har været alvorlige for Tyskland, hvorledes er det saa blot muligt at Frankrig har kunnet bære dem?

Dette Tal-Delirium er endda ikke saa uskyldigt, som man kunde tro. Selskabet, der er ganske anonymt, udsender sin Bulletin fra Kjøbenhavn. Der findes intet Forfatter- eller Redaktørnavn nogetsteds. Det kan, hvis vi skal have meget mere af samme Slags, komme til at blive ødelæggende for dansk Statistiks og danske Statistikers gode Navn og Rygte. Dette maa holde op. Enten maa Forfatteren navngive sig, eller ogsaa maa den udmærkede danske Statistiker, der er Selskabets Sekretær, tage Ansvaret. Og det er mere, end selv han kan bære.

E. C.

ANDREAS BOJE: *Det tyske Socialdemokrati før og under Verdenskrigen.* 167 S. Lehmann & Stage. 1916.

Forfatterens Opgave er at undersøge Spørgsmaalet, om det tyske Socialdemokrati under Verdenskrigen er undergaaet en saa fuldstændig Forandring, som mange antager. Ved en Mængde Citater af afdøde og nulevende Socialdemokrater belyses Standpunktet før Krigen, navnlig m. H. t. Stillingen overfor Statsmagten og Nationen under en eventuel Krig, og derefter følger — ligeledes paa Grundlag af omfattende Citatmateriale — en Redegørelse for det tyske Socialdemokratis Holdning siden Verdenskrigens Udbrud i August 1914.

Skildringen er nærmest refererende og som Helhed objektiv og nøgtern. Forf. tror aabenbart ikke paa den store „Omvendelse“. Socialdemokratiets politiske Stilling til Krigen mener han maa forstaas dels ud fra en Vurdering

Som man ser, har Tyskland haft 500 Døde, 700 Saa-rede og 900 Invalider flere end Frankrig. Hvordan i al Verden kan noget Menneske faa sig selv til at skrive sligt ned? Og hvis disse Tab har været alvorlige for Tyskland, hvorledes er det saa blot muligt at Frankrig har kunnet bære dem?

Dette Tal-Delirium er endda ikke saa uskyldigt, som man kunde tro. Selskabet, der er ganske anonymt, udsender sin Bulletin fra Kjøbenhavn. Der findes intet Forfatter- eller Redaktørnavn nogetsteds. Det kan, hvis vi skal have meget mere af samme Slags, komme til at blive ødelæggende for dansk Statistiks og danske Statistikers gode Navn og Rygte. Dette maa holde op. Enten maa Forfatteren navngive sig, eller ogsaa maa den udmærkede danske Statistiker, der er Selskabets Sekretær, tage Ansvar. Og det er mere, end selv han kan bære.

E. C.

ANDREAS BOJE: *Det tyske Socialdemokrati før og under Verdenskrigen.* 167 S. Lehmann & Stage. 1916.

Forfatterens Opgave er at undersøge Spørgsmaalet, om det tyske Socialdemokrati under Verdenskrigen er undergaaet en saa fuldstændig Forandring, som mange antager. Ved en Mængde Citater af afdøde og nulevende Socialdemokrater belyses Standpunktet før Krigen, navnlig m. H. t. Stillingen overfor Statsmagten og Nationen under en eventuel Krig, og derefter følger — ligeledes paa Grundlag af omfattende Citatmateriale — en Redegørelse for det tyske Socialdemokratis Holdning siden Verdenskrigens Udbrud i August 1914.

Skildringen er nærmest refererende og som Helhed objektiv og nøgtern. Forf. tror aabenbart ikke paa den store „Omvendelse“. Socialdemokratiets politiske Stilling til Krigen mener han maa forstaas dels ud fra en Vurdering

af de øjeblikkelige Forhold i Mobiliseringsøjeblikket, dels ud fra Anskuelse, der allerede var til Stede tidligere, i mere eller mindre latent Form. Det er ogsaa den sandsynligste Forklaring. At enkelte Socialdemokrater offentligt erklærer at have skiftet Standpunkt bør sikkert ikke tillægges for stor Vægt. Et Parti saa stort som det tyske Socialdemokrati maa rumme uensartede Elementer, og desuden er det ikke givet enhver at holde Hovedet klart i den Heksekedel af Følelser og Stemninger, som præger et krigsførende Land. I det hele bør man være varsom med at tillægge „Krigs“-Udtalelser varig Betydning.

Lige saa lidt som paa den store „Omvendelse“ tror Forfatteren paa en dybtgaaende Spaltning i det tyske Socialdemokrati. De to store Hovedgrupper af Rigsdagsmedlemmerne arbejder begge for det samme Maal: Fred uden Anneksjoner, kun med forskellig Opfattelse af den virksomste Taktik. De faa Mænd paa yderste venstre og højre Fløj tillægger han ikke særlig Betydning.

Til Slut beskæftiger Forf. sig med det ikke mindst interessante Spørgsmaal: Forholdet mellem Statsmagten og Socialdemokratiet efter Krigen. At der er Mulighed for et andet Forhold end det tidligere skarpe, kan ingen, der kender lidt til Krigens Tyskland, betvivle. Om det bliver mere end en Mulighed afhænger, saavidt det for Tiden kan skønnes, nærmest af Statsmagtens Standpunkt efter Krigen.

Bogen tynges en Del ved de mangfoldige Citater, hvoraf adskillige sikkert vil vise sig kun at have Døgnets Værdi.

C. V. Bramsnæs.

Dr. med. O. MALM: *Barnformindsnelsen i Norge og dens Aarsager*. Aschehoug's Forlag. 88 Sider. Kristiania. 1916.

Forf. gør Indtryk af at være en stridbar Mand. Han giver af et godt Hjerte Kvindesagsforkæmpere, moderne Kriminalister og Racehygiejniskere det glatte Lag — Kvinde-